

СРЕДЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД ЗА 2014 г.

Средният осигурителен доход (СОД) е важен показател за социално-осигурителната система, който като елемент в пенсионната формула служи за определяне размерите на новите пенсии, а заедно с броя на осигурените лица и размера на осигурителните вноски определя приходите в държавното обществено осигуряване.

По данни от регистъра на осигурените лица, средният осигурителен доход за месец декември 2014 г. е 735,46 лв., а средномесечният осигурителен доход за 2014 г. е **683,34 лв.** Номиналното нарастване на средномесечния осигурителен доход за 2014 г. спрямо 2013 г. е **5,3%**, а реалното нарастване е **7,0%** при хармонизирана средногодишна инфлация -1,6% за 2014 г.

При ограничената политика по доходите през последните години, отчетеният ръст на осигурителния доход се дължи основно на увеличението на минималните осигурителни прагове по икономически дейности и квалификационни групи професии средно с 3,2 на сто в сравнение с 2013 г., на увеличението на максималния осигурителен доход от 2200 лв. на 2400 лв. и на увеличението на минималната работна заплата. Най-ниският осигурителен доход и минималното заплащане в бюджетната сфера са равни на минималната работна заплата, която за 2014 г. е 340 лв. или средното нарастване спрямо 2013 г. е 9,7 на сто.

Процесите на съкращения, оптимизация и реструктуриране на заетостта във фирмите също оказват известно влияние върху ръста на средния осигурителен доход за 2014 г.

Осигурителният доход на осигурените лица, родени след 31.12.1959 г., които са обхванати от допълнителното задължително пенсионно осигуряване в универсални фондове, е **691,15 лв.**, като нарастването спрямо 2013 г. е с 5,4%. Лицата родени преди 1.01.1960 г. имат среден осигурителен доход **655,87 лв.**, който е с 4,7% по-висок в сравнение с предходната година. Запазва се значителната разлика в осигурителния доход на осигурените мъже и жени. Средният осигурителен доход на мъжете през 2014 г. е 723,39 лв., а на жените – 642,00 лв., като разликата е 12,7% в полза на мъжете.

Самоосигуряващи се лица

От 1 януари 2011 г. се въведе диференциран минимален месечен размер на осигурителния доход на самоосигуряващите се лица. За 2014 г. диференцираният минимален месечен размер на осигурителния доход се запазва на нивото на 2013 г. - съответно 420 лв., 450 лв., 500 лв. и 550 лв., съобразно облагаемия им доход за 2012 г. Минималният осигурителен доход за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители също се запазва на нивото от 2012 г. – 240 лв.

Поради тази причина, няма съществена промяна в средния осигурителен доход на самоосигуряващите се лица. За 2014 г. средният осигурителен доход на самоосигуряващите се лица без земеделските стопани е **444,62 лв.** при 443,47 лв. за 2013 г., а средният осигурителен доход на земеделските стопани е **240,18 лв.** при 240,51 лв. за предходната година. Морските лица, които от началото на 2010 г. са включени като отделна група и се осигуряват за собствена сметка, имат среден осигурителен доход **487,45 лв.**, който е с 5,5% по-нисък спрямо 2013 г.

Осигурени от работодател лица

Средномесечният осигурителен доход за 2014 г. на наетите в специалните ведомства военнослужещи, следователи и разузнавачи е 1076,83 лв., или с 4,8% по-висок от 2013 г. Средномесечният осигурителен доход за 2014г. на държавните служители, съдиите и прокурорите е 1120,49 лв., което е с 2,0% повече от 2013 г.

Средният осигурителен доход на осигурените лица, включени в програми за заетост е 168,81 лв. като за 2014 г. той е с 2,7% по-нисък от 2013 г.

Осигурени лица, за които осигурителната вноска се разпределя между работодател и осигурено лице

Средният осигурителен доход на работещите при условията на трета категория труд лица е **688,67 лв.** и спрямо 2013 г. се е увеличил с 5,8%. Осигурителният доход на работещите при условията на първа и втора категория труд е **958,08 лв.**, като за тях нарастването спрямо 2013 г. е 3,3%.

Осигурителният доход на учителите за **2014 г. е 826,10 лв.** или с 2,2% по-висок от 2013 г.

СПРАВКА ЗА БРОЯ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА И ОСИГУРИТЕЛНИЯ ИМ ДОХОД - държавно обществено осигуряване						
За периода януари - декември 2014 г.						
Видове осигурени лица	Осигурени лица - общо	СРЕДЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД - общо	Осигурени лица - родени преди 1.01.1960 г.	СРЕДЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД - родени преди 1.01.1960 г.	Осигурени лица - родени след 31.12.1959 г.	СРЕДЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД - родени след 31.12.1959 г.
			брой	/лв./	брой	/лв./
ОБЩО	2 707 397	683.34	577 388	655.87	2 128 129	691.15
Самоосигуряващи се лица за фонд "Пенсии"	84 328	406.60	17 724	423.61	66 604	402.07
Самоосигуряващи се лица за всички осигурителни рискове	142 697	428.25	24 191	453.24	118 507	423.15
Осигурени лица за старост, смърт, трудова злополука и професионална болест	69 807	260.90	20 708	214.80	49 099	280.34
Осигурени лица за старост, смърт, общо заболяване и майчинство, трудова злополука и професионална болест	980	250.42	783	236.37	197	306.19
Осигурени лица - неправилно отстр. от работа; трудоустроени; стаж по чл. 9, ал. 3 от КСО	148	538.91	53	451.52	95	588.00
Осигурени лица - трета категория труд	2 161 289	688.67	480 503	672.48	1 680 786	693.30
Осигурени лица - първа и втора категория труд	106 780	958.08	17 088	881.38	89 692	972.69
Осигурени от работодател лица - военнослужещи, следователи и разузнавачи	74 752	1 076.83	1 982	1 397.86	72 770	1 068.09
Осигурени от работодател лица - държавни служители, съдии и прокурори; членове на секционни избирателни комисии	55 944	1 120.49	11 957	1 179.06	43 987	1 104.56
Осигурени лица, включени в програми по заетост	7 822	168.81	2 089	173.28	5 733	167.18
Морски лица	969	487.45	311	495.74	659	483.54
Лица само със социални разходи	1 880	239.22				

Забележка: В самоосигуряващите се лица са включени и земеделските стопани.

20 Февруари 2015 г.
ГД "АПП"